

De Jonge Jury 2019, een jeugdroman uit Canada en debutanten van eigen bodem

Mel Wallis de Vries ontvangt de Prijs van de Jonge Jury 2019. Foto: Marco de Swart

Erna Barth. (2019). *Lef*. Hasselt: Clavis. Isbn 978 90 448 3476 5, € 14,95, 141 blz.

Susin Nielsen. (2019). *Adres onbekend*. Rotterdam: Lemniscaat. Isbn 978 90 477 1080 6, € 15,95, 302 blz.

Nadine Swagerman. (2018). *Eén waarheid*. Alkmaar: Kluitman. Isbn 978 90 206 5462 2, € 16,99, 224 blz.

Mel Wallis de Vries. (2018). *Wild*. Utrecht: De Fontein. Isbn 978 90 261 4703 6, € 14,99, 232 blz.

In juni vond in Utrecht de prijsuitreiking plaats van de Jonge Jury. Een korte terugblik voor wie er niet bij was. Verder aandacht voor het nieuwste boek van de Canadese Susin Nielsen, die met *Adres onbekend* een sprankelende jeugdroman schreef. Tot slot een korte bespreking van *Lef*, een beklemmend verhaal van een debuterend schrijfster uit eigen land, Erna Barth.

Jonge Jury

In theater Tivoli werden woensdag 5 juni de prijzen verdeeld van een nieuwe editie van de Jonge Jury. De Prijs van de Jonge Jury wordt inmiddels meer dan twintig jaar (sinds 1998) uitgereikt. Voor de prijs komt vanaf 2017 enkel nog oorspronkelijk Nederlandstalig werk in aanmerking.

Op basis van het stemgedrag van de lezers werden in aanloop naar de prijsuitreiking drie titels genomineerd, te weten: *Fright Night* van Maren Stoffels (Leopold), *Snitch* van Margje Woodrow (De Fontein) en *Wild* van Mel Wallis de Vries (De Fontein). De hoofdprijs was uiteindelijk voor Wallis de Vries, en dat was eerlijk gezegd weinig verrassend. De onder jongeren zeer geliefde schrijfster van misdaadverhalen is vanaf 2014 niet meer weggeveest van het erepodium: ze won de prijs zes keer eerder.

Wild gaat over een groep scholieren die voor een examenreis afreist naar Spanje. Wanneer de jongeren besluiten om een nachtje te kamperen in een verlaten natuurgebied, verandert hun vakantie in een nachtmerrie.

In deze rubriek over jeugdliteratuur in het eerste nummer van deze jaargang besteedde ik eerder aandacht aan *Wild*, een verhaal dat is geschreven volgens een formule waarop Wallis de Vries patent lijkt te hebben. Een meervoudig perspectief, flashbacks, en een vooralsnog onbekende dader die zich in kleine, losse fragmenten rechtstreeks richt tot de lezer en zo beetje bij beetje meer prijsgeeft over zijn of haar identiteit. Dat is het beproefde en uiterst succesvolle recept waaraan de 'Nicci French van de jeugdliteratuur', zoals Wallis de Vries door NBD Biblion is omgedoopt, zich steevast houdt. Ik was zelf minder te spreken over *Wild* en gaf de voorkeur aan *Fright Night*, de eveneens genomineerde jeugdthril-

ler van Maren Stoffels die in hetzelfde nummer (LTM 2019-1) niet geheel zonder toeval voorbijkwam.

Hoe dan ook, het zijn uiteindelijk de leerlingen in de onderbouw in de leeftijd van 12 tot 16 jaar die het middels het uitbrengen van hun stem voor het zeggen hebben, en hier blijkt maar weer dat Mel Wallis de Vries in de loop der jaren is uitgegroeid tot een sterk merk. Ze is een toegankelijk en buitengewoon populair schrijfster, die in navolging van Carry Slee (Slee won de Prijs van de Jonge Jury rond de eeuwwisseling vijf keer) weet wat jongeren bezighoudt. Telkens weer slaagt zij erin hen te boeien en te verleiden tot het lezen van nieuw werk. En dat is toch een prestatie!

Debuutprijs

Veel minder bekend is Nadine Swagerman, 29 jaar oud en woonachtig in het Noord-Hollandse Obdam. Swagerman won in Utrecht de Jonge Jury Debuutprijs met ook weer een thriller, het verhaal *Eén waarheid*, uitgegeven bij Kluitman in Alkmaar.

Als Laura's ouders door een misdrijf om het leven komen, stort haar leven volledig in. Het gaat zelfs zo slecht met haar dat ze een zelfmoordpoging doet, waarna ze in een psychiatrische kliniek belandt. Daar leert ze Joritt kennen, een student verpleegkunde. Hij is de enige die haar soms even laat vergeten waar ze is en waarom. Joritt wil graag meer weten over de dood van Laura's ouders, en hij komt terecht op de website van

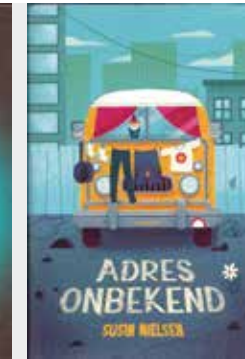
een amateur-misdaadverslaggever die de gebeurtenissen rondom deze moord op de voet volgt. En terwijl de politie haar best doet om de zaak op te lossen, stuit Joritt op informatie die Laura's wereld totaal op zijn kop zal zetten.

Het debuut van Swagerman kent ook weer een wisselend perspectief. De lezer maakt de gebeurtenissen mee door de ogen van Laura en leerling-verpleegkundige Joritt. De cursief gedrukte terugblikken en de zorgvuldig opgebouwde spanning geven de geschiedenis een bijzondere sfeer en maken van *Eén waarheid* een prettig leesboek, een geslaagd verhaal dat smaakt naar meer.

Dakloos

Felix Knutsson woont met zijn moeder Astrid en zijn gerbil Horatio – vernoemd naar de presentator van zijn lievelingsprogramma op televisie, de spelshow *Who, What, Where, When* – in een camperbusje. Het is een Westfalia uit 1987, die volgens Astrid als cadeau is achtergelaten door haar naar India vertrokken ex-Abelard. Moeder en zoon kunnen niet anders: ze zijn – voor de zoveelste maal – uit hun huis gezet. Astrid is heel duidelijk: het verblijf in de VW-bus is tijdelijk, alleen voor de zomer, terwijl zij een baan zoekt.

De maanden verstrijken en de winter nadert. De wispelturige Astrid vindt eindelijk werk, maar staat weer snel op straat en Felix' nieuwe middelbare school begint. Felix houdt zich aan het advies van zijn moeder: niemand mag weten

dat hij dakloos is, anders zal jeugdzorg hem bij zijn moeder weghalen. Dát valt nog niet mee. Douchen in het buurthuis, zich wassen 's morgens in de toiletten op school voor aanvang van de eerste les, nooit iemand mee kunnen nemen naar huis...

Op school maakt Felix vrienden. Zo is daar de razende schoolreporter Winnie Wu, die gaandeweg het verhaal zeer gesteld raakt op Felix. En Dylan, de broer van Alberta. De laatste leerden we als verhaalfiguur eerder kennen in *Het ongemakkelijke dagboek van Henri K. Larsen* (2018).

Dan krijgt Felix een plan dat al hun problemen op moet lossen: hij wil meedoen aan zijn favoriete televisieshow en winnen natuurlijk, want dan krijgt hij veel geld. Gelukkig beschikt Felix over een grote algemene kennis, weet hij heel veel feiten. Maar zal het hem lukken om mee te doen? En kan hij zijn geheim bewaren? Want de leugens stapelen zich op.

Susin Nielsen toont zich een meester in het beschrijven van menselijke relaties. Net zoals de meeste van haar boeken gaat *Adres onbekend* over een kwetsbare, beschadigde jongere die dankzij de hulp en de liefde van de mensen in zijn omgeving erin slaagt iets van zijn leven te maken. Het zijn feelgoodboeken, verhalen die onder je huid kruipen met steeds een happy end. Ik ben een groot liefhebber van het werk van Nielsen en voor mij is *Adres onbekend* het beste wat ze tot nog toe schreef. Een aanrader voor

lezers in de onderbouw, liefst met enige leeservaring.

Orgaanhandel

Bij Clavis verscheen het verfrissend debuut *Lef* van de uit Spijkenisse afkomstige Erna Barth. Zij bedacht een onderhoudend en spannend verhaal vol actie over de duistere, illegale praktijken rond orgaanhandel.

Lef wordt wakker in een ziekenhuis. Hij weet niet meer wie hij is. De dokter en zijn moeder maken hem niet veel wijzer. Maar wie is die dokter? En is die vrouw wel zijn moeder? *Lef* gaat op onderzoek uit en ontdekt iets waardoor hij meteen uit het ziekenhuis wil vluchten. Op straat ontmoet hij Ilse. Zij is op zoek naar een vriendin die plots verdween. Zullen *Lef* en Ilse achterhalen wat er zich afspeelt achter die ziekenhuismuren?

Met *Lef* laat Barth zien het schrijven in haar vingers te hebben. Het taalgebruik is verzorgd, de dialogen zijn goed uitgewerkt en de schrijfster besteedt de nodige aandacht aan de gedachten en de gevoelens van de verhaalfiguren, die daardoor voor de lezer echt lijken te gaan leven. *Lef* is heel geschikt voor lezers van veertien jaar en ouder in alle niveaus. ■

Rob van Veen

Voor meer informatie over deze verhalen maar ook andere boeken, ga naar <www.eenboekjeopen.nl>. Let op: voor het gebruik van deze site is Adobe Flash Player noodzakelijk. De besprekingen zijn ook te vinden op <robsjeugdboekenblog.blogspot.com>, dat zonder compatibiliteitsproblemen ook op alle mobiele devices toegankelijk is.